

کیمیو گرام

جایگزینی نشر

سه گفتار درباره‌ی
نسبت ما و
مهدویت

صحیفه ۴۳

تمدن اسلامی ۰۴ زمستان ۱۴۰۰

سلام بر مهدی

سه گفتار درباره نسبت ما و مهدویت

تهیه و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر

طراح جلد: حسن ناصری

صفحه آرا: حسن ناصری

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰ تومان (غیرقابل فروش)

استفاده از مطالب تشریحی و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

جامعه ایمانی مشعر

قم - صندوق پستی: ۱۵۱۳ - ۳۷۱۹۵

رایانامه: info@۱۵۴۲.org

سامانه پیامک: ۱۵۴۲ ۳۰۰۰

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.۱۵۴۲.org

بسم ربیع البیوم

مقدمه

اندیشه و تفکر مهدویت و منجی‌باوری دارای آثار و برکات فراوانی در جامعه اسلامی بوده و است، از جمله آثار و برکات این تفکر دینی و مذهبی را به خوبی می‌توان در سلامت و بهداشت معنوی و روانی افراد مشاهده کرد.

یکی از تأثیرات شگرفی که منجی‌باوری بر روح و روان جامعه اسلامی به دنبال داشته، تزریق امید به جامعه می‌باشد؛ اکسیر حیات‌بخشی که خود زمینه‌ساز حرکت، پویایی، تلاش، استقامت و ایستادگی در برابر ناملایمات و گرفتاری‌های حیات مادی بوده است، در واقع امید همچون ویتامین حیات بشری است که به او توان و قدرت مقاومت و پایداری می‌دهد.

اساساً راهبرد انتظار، ارتباط تنگاتنگی با امیدبخشی دارد. برخی از واژه‌شناسان در ترجمه و معنای انتظار این چنین بیان داشته‌اند: «چشم به راه بودن، درنگ کردن، مهلت خواستن

اسلام
تور
مکرم

و دقت و تأمل کردن». با اندکی دقت در معنای اصطلاحی انتظار نیز به خوبی می‌توان رکن اصلی انتظار را امیدواری به آینده معرفی کرد.

امید به آینده با حرکت به سوی جامعه‌ای که در دوران پس از ظهور قرار است ساخته شود و مأموریت انقلاب اسلامی، زمینه‌سازی برای ظهور امام زمان و حکومت جهانی مهدوی است که در این عصر پرتلاطم آخرالزمان، مأموریت فوق‌العاده سنگینی می‌باشد؛ انقلابی که باید به منزله نقشه راه تعالی‌طلبی و تحقق تمدن نوین اسلامی باشد تا زمینه‌های طلوع خورشید ولایت عظمی را فراهم سازد.

این شماره از صحیفه «تمدن اسلامی»، به تبیین نسبت مهدویت و امید؛ مهدویت و جامعه؛ مهدویت و انقلاب اسلامی پرداخته است که تقدیم محضر عزیزان می‌گردد.

مهدویت و امید

مهدویت و امید در آیات و روایات

با مرور بر آیات قرآن کریم و روایاتی که از حضرات معصومین علیهم السلام وارد شده است می‌توانیم به سرفصل‌هایی در زمینه معارف مهدویت برسیم که همگی ناظر بر امیدبخشی منتظران می‌باشد که در ذیل به مواردی از این عناوین اشاره خواهد شد.

۱- امید به تشکیل حکومت مهدوی و حکومت صالحان

خداوند در سوره قصص، مستضعفین را به ایجاد حکومت صالحان وعده داده و می‌فرماید: **«وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»**^۱؛ ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین ممت بنهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم. در دعای افتتاح نیز این‌گونه می‌خوانیم: **«اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغِبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ نَعْرِضُ بِهَا الْإِسْلَامَ وَ أَهْلَهُ»**^۲؛ خدایا به سوی تو مشتاقیم برای یافتن دولت کریمه‌ای که اسلام و اهلس را به آن عزیز گردانی.

۱. قصص، آیه ۵.

۲. إقبال الأعمال، ج ۱، ص ۵۱.

۲- امید به عدالت فراگیر و جهانی

در روایتی از امام هادی علیه السلام درباره قیام حضرت قائم علیه السلام اینگونه آمده است: «حَتَّىٰ يَخْرُجَ قَيْمًا الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا»^۱؛ تا اینکه خروج کند و ظاهر شود و زمین را از داد پر کند همان طور که از ستم و بیدادگری پر شده باشد.

۳- امید به فراگیری و برقراری امنیت جهانی

امیر مؤمنان علیه السلام در مجلسی یارانش را وعظ می فرمود و نکاتی را که به صلاح دین و دنیای هر مسلمان است را برای ایشان متذکر می شد که در ضمن بیاناتشان این گونه فرمودند: «وَلَوْ قَدْ قَامَ قَائِمُنَا لَأَنْزَلَتِ السَّمَاءُ قَطْرَهَا وَ لَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ بُيُوتَهَا وَ لَدَهَبَتِ السَّخْنَاءُ مِنْ قُلُوبِ الْعِبَادِ وَ اصْطَلَحَتِ»^۲؛ و اگر قائم ما قیام کند، آسمان، بارانش را فرو می فرستد و زمین، گیاهش را بیرون می آورد و دشمنی، از دل های بندگان می رود و درندگان و چارپایان با هم در صلح و صفایند، تا آن جا که زن از عراق تا شام می رود و پایش را جز روی سبزه نمی نهد و زینتش بر سرش است و نه درنده ای او را می ترساند و نه او از آن می ترسد.

این روایت به روشنی بیان گر امنیتی گسترده در زمان حکومت حضرت مهدی علیه السلام می باشد.

۴- امید به رونق و رفاه اقتصادی و ریشه کن شدن فقر و فلاکت

در منابع روایی از امام صادق علیه السلام نقل شده است که حضرت فرمود: هنگامی که قائم ما قیام کند، زمین به نور پروردگارش روشن می شود... و زمین، گنج هایش را آشکار می کند، تا آن جا که مردم، آن گنج ها را روی زمین می بینند و برخی از شما، در پی کسی هستند

۱. صفات الشیعة، ص ۴۹.

۲. شیخ صدوق، خصال، ج ۲، ص ۶۲۶.

که با رساندن مالی به او، حق خویشاوندی را ادا کند و زکاتش را از او بپذیرد؛ ولی کسی را نمی‌یابد که از او بپذیرد. مردم با آنچه خداوند از فضل خویش، روزی‌شان کرده است، بی‌نیاز از چیزهای دیگر شده‌اند.^۱

مهدویت و امید در سخنان امام خامنه‌ای علیه‌السلام

ملتی که به خدا معتقد و مؤمن و متکی است و به آینده امیدوار است و با پرده‌نشینان غیب در ارتباط است؛ ملتی که در دلش خورشید امید به آینده و زندگی و لطف و مدد الهی می‌درخشد، هرگز تسلیم و مرعوب نمی‌شود... این، خصوصیت اعتقاد به آن معنویت مهدی -علیه آلاف التحية والثناء- است. عقیده به امام زمان علیه‌السلام، هم در باطن فرد، هم در حرکت اجتماع و هم در حال و آینده، چنین تأثیر عظیمی دارد... من توصیه می‌کنم که این توسلات را - که مردم ما بحمدالله داشته‌اند و دارند و در سال‌های بعد از انقلاب، به فضل پروردگار چندین برابر شده است - هر چه با کیفیت‌تر ادامه دهند و توجهات و الطاف آن بزرگوار را به سمت خود جلب کنند. آن بزرگوار، حاضر است و از ملت و شیعه خود، جدا و غافل نیست. او، در میان مردم حضور دارد و مردم با توجه و توسل به او، ان‌شاءالله راه رشد و هدایت و فتح و پیروزی را به دست خواهند آورد.^۲

چند خصوصیت در عقیده مهدویت هست که این خصوصیات برای هر ملتی، به منزله خون در کالبد و در حکم روح در جسم است. یکی، امید است. گاهی اوقات دست‌های قلدر و قدرتمند، ملت‌های ضعیف را به جایی می‌رسانند که امیدشان را از دست می‌دهند. وقتی

۱. شیخ مفید، الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، ج ۲، ص ۳۸۱.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۴/۱۰/۱۷.

امید را از دست دادند، دیگر هیچ اقدام نمی‌کنند... برای این که جوشش و امید را از این مجموعه انسانی که با امید کار می‌کند، بگیرند و آن را به یک موجود مرده یا شبیه مرده تبدیل کنند تا بتوانند هر کاری که مایلند انجام دهند... عدم تحرّک، ناشی از عدم امید است... آن وقت اعتقاد به مهدویت و به وجود مقدّس مهدی موعود علیه السلام امید را در دل‌ها زنده می‌کند. هیچ وقت انسانی که معتقد به این اصل است، ناامید نمی‌شود. چرا؟ چون می‌داند یک پایان روشن حتمی وجود دارد؛ برو برگرد ندارد. سعی می‌کند که خودش را به آن برساند.^۱ اعتقاد به قضیه مهدی علیه السلام و موضوع ظهور و فرَج و انتظار، گنجینه عظیمی است که ملت‌ها می‌توانند از آن بهره‌های فراوانی ببرند. شما کشتی‌ای را در یک دریای طوفانی فرض کنید! اگر کسانی که در این کشتی هستند، عقیده داشته باشند که اطرافشان تا هزار فرسنگ، هیچ ساحلی وجود ندارد... چه کار می‌کنند؟ آیا هیچ تصوّر می‌شود که این‌ها برای آن که حرکت کنند و کشتی را پیش ببرند، تلاشی بکنند؟ امید و اَفقی وجود ندارد... طور دیگر هم این است که کسانی که در همین کشتی هستند، یقین داشته باشند و بدانند که در نزدیکی‌شان ساحلی وجود دارد. این افراد چه کار می‌کنند؟ تلاش می‌کنند که خود را به آن ساحل برسانند... امید، چنین نقشی دارد. همین قدر که امیدی در دل انسان به وجود آمد، مرگ بال‌های خود را جمع می‌کند و کنار می‌رود. امید موجب می‌شود انسان تلاش و حرکت کند، پیش برود، مبارزه کند و زنده بماند.^۲

فرض کنید ملتی در زیر سلطه ظالمانه قدرت مسلّطی قرار دارد و هیچ امیدی هم ندارد. این ملت مجبور است تسلیم شود... اما اگر این ملت و جماعت، امیدی در دلشان باشد...

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۶/۰۹/۲۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۴/۱۰/۱۷.

مبارزه خواهند کرد. امید، موجب می‌شود که انسان به مبارزه بپردازد و راه را باز کند و پیش برود. وقتی به شما می‌گویند انتظار بکشید، یعنی این وضعیتی که امروز رنجتان می‌دهد و دلتان را به درد می‌آورد، ابدی نیست... این، نقش اعتقاد به امام زمان علیه السلام است. این، نقش اعتقاد به مهدی موعود علیه السلام است. این عقیده‌ای است که شیعه را تا امروز، از آن همه پیچ و خم‌های عجیب و غریبی که در سر راهش قرار داده بودند، عبور داده است... هر جا که چنین اعتقادی باشد، همین امید و مبارزه وجود دارد. به همین خاطر، یکی از اساسی‌ترین کارهای استعمار و استکبار و ایادی آن، این بوده است که عقیده امید و مبارزه را در دل مردم از بین ببرند.^۱

آن چیزی که انسان‌ها را وادار به کار و حرکت می‌کند، نور و نیروی امید است. اعتقاد به مهدی موعود علیه السلام، دل‌ها را سرشار از نور امید می‌کند. برای ما که معتقد به آینده حتمی ظهور مهدی موعود علیه السلام هستیم، این یاسی که گریبان‌گیر بسیاری از نخبگان دنیاست، بی‌معناست. ما می‌گوییم نخیر، می‌شود نقشه سیاسی دنیا را عوض کرد؛ می‌شود با ظلم و مراکز قدرت ظالمانه درگیر شد و در آینده نه فقط این معنا امکان‌پذیر است، بلکه حتمی است. وقتی ملتی معتقد است نقشه ظالمانه و شیطانی امروز در کلّ عالم قابل تغییر است، آن ملت شجاعت می‌یابد و احساس می‌کند دست تقدیر، تسلّط ستمگران را برای همیشه به طور مسلّم ننوشته است.^۲

وقتی یک فروبستگی‌ای وجود داشته باشد، وقتی گرهی هست، وقتی مشکلی هست. در زمینه وجود مشکل، انسان احتیاج پیدا می‌کند به فرج؛ یعنی سرانگشتِ گره‌گشا؛ بازکننده

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۴/۱۰/۱۷.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان، ۱۳۸۱/۰۷/۳۰.

عقدده‌های فروبسته. این نکته مهمی است. معنای انتظار فرج به عنوان عبارة آخرای انتظار ظهور، این است که مؤمن به اسلام، مؤمن به مذهب اهل‌بیت علیهم‌السلام وضعیتی را که در دنیای واقعی وجود دارد، عقده و گره در زندگی بشر می‌شناسد. واقع قضیه هم همین است. منتظر است که این فروبستگی کار بشر، این گرفتاری عمومی انسانیت گشایش پیدا بکند. مسئله، مسئله گره در کار شخص من و شخص شما نیست. امام زمان علیه‌السلام برای اینکه فرج برای همه بشریت به وجود بیاورد، ظهور می‌کند که انسان را از فروبستگی نجات بدهد؛ جامعه بشریت را نجات بدهد؛ بلکه تاریخ آینده بشر را نجات بدهد.^۱

من این را هم عرض بکنم که افق، روشن است. البته از فلان تلویزیون مزدور فلان دولت مستکبر، انتظار نیست که بیاید همین حقایق را برای من و شما بیان کند؛ نه، آن‌ها فضا را تاریک نشان می‌دهند. آن‌ها می‌دانند که یکی از راه‌های متوقف کردن این ملت این است که امید را از آن‌ها بگیرند. لذا هی تاریک‌نمایی، هی سیاه‌نمایی... دستگاه‌های تبلیغاتی این‌ها، روز و شب در تلاش‌اند که روی ذهن ملت ایران اثر بگذارند و همین‌طور که من چندی پیش گفتم، محاسبات مردم را و محاسبات نخبگان را عوض کنند که الحمدلله هرچی هم تلاش می‌کنند، بی‌فایده است، آینده، آینده روشنی است؛ افق، افق خوبی است، منتها این به معنای این نیست که ما یک بالش نرمی زیر سر خودمان بگذاریم و دل به خواب بدهیم، نه، باید کار کرد، باید تلاش کرد.^۲

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان، ۱۳۸۷/۰۵/۲۷.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار نیروهای مسلح شمال کشور، ۱۳۹۱/۰۶/۲۸.

یک نقطه مورد نظر دشمنان پیشرفت این کشور این است که به ملت ما حالت خمودگی بدهند؛ یعنی همین شور و نشاط را خاموش کنند، این شعله را فروبشانند. نباید تسلیم این خواست مغرضانه و خصمانه دشمنان شد. اینکه شما مشاهده می کنید صدها مرکز رادیویی و تلویزیونی، بعلاوه صدها مراکز گوناگون سایبری و محیط مجازی در نقاط مختلف دنیا دارند تلاش می کنند تا پیام یأس و ناامیدی را به اذهان ملت ما تلقین کنند، به خاطر همین است. وقتی ناامیدی به وجود آمد، وقتی یأس وجود داشت، نشاط از بین می رود و شور و تحرک خاموش می شود. یکی از اصلی ترین عوامل تبلیغات گوناگون امپراتوری خبری دنیا همین است که جوانان ما را از تلاش و حرکت - که ناشی از شور و آرمان خواهی آن هاست - باز بدارد. ما در نقطه مقابل باید سعی کنیم این را نگه داریم.^۱

ایمان به اسلام، عزم راسخ، تکیه به مردم و حفظ و تقویت روحیه امید، عوامل اصلی استمرار حرکت رو به جلو و رسیدن به موفقیت های بزرگ تر و عبور از موانع و سختی های مقطعی است... اگر در دوران مبارزه، چنین نگاه بلندمدتی وجود نداشت، قطعاً مبارزه به شکست منتهی می شد، اما امام بزرگوار علیه السلام با ایمان و استقامت و استحکام روحی و امید به آینده، ایستاد و سرانجام مبارزه با همه سختی های خود به پیروزی رسید... در این شرایط باید از نگاه های کوتاه مدت و مقطعی دوری و با ایمان به اسلام و تکیه به مردم و روحیه امیدوارانه، استمرار حرکت رو به جلو را تضمین کرد... باید دائماً در کوره امید دمیده شود، به خصوص که نشانه های امید فراوان است.^۲

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مردم اسفراین، ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس خبرگان، ۱۳۹۱/۱۲/۱۷.

شاید در بین فریق اسلامی هیچ فرقه‌ای را نتوان سراغ داد که معتقد نباشد که مهدی عج ظهور خواهد کرد و او از ذریّه پیغمبر ص است؛ حتی نام و کنیه آن حضرت را هم مشخص می‌کند. خصوصیتی که در اعتقاد شیعه وجود دارد این است که این شخصیت را به صورت مشخص و معین معرفی می‌کند... بزرگ‌ترین خاصیت این اعتقاد در میان شیعیان، امیدآفرینی است. جامعه تشیع فقط به برجستگی‌های تاریخ خود در گذشته متکی نیست، چشم به آینده دارد. یک نفر معتقد به مسئله مهدویت طبق اعتقاد تشیع، در سخت‌ترین شرایط، دل [را] خالی از امید نمی‌داند و شعله امید همواره وجود دارد؛ می‌داند که این دوران تاریکی، این دوران ظلم، این دوران تسلط ناحق و باطل قطعاً سپری خواهد شد؛ این یکی از مهم‌ترین آثار و دستاوردهای این اعتقاد است.^۱

نیمه شعبان، مظهر امید به آینده است؛ یعنی همه امیدهایی که ما به چیزی پیدا می‌کنیم، ممکن است بشود، ممکن است نشود؛ اما امید به اصلاح نهایی به وسیله ولی مطلق حضرت حق، حضرت صاحب‌الزمان عج امید غیر قابل تخلف است. «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَعْدَ اللَّهِ الَّذِي ضَمِنَهُ»^۲ وعده تضمین شده خدا است.^۳

در جنگِ خندق که داشتند خندق می‌کندند... عرض کردند یا رسول‌الله اینجا یک سنگ خیلی سختی هست و نمی‌توانیم آن را حرکت بدهیم؛ حضرت... ضربه محکمی با کلنگ زدند و برق جست از این ضربه محکم؛ پیغمبر ص فرمود که من در این برق، کاخ کسری را

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در مراسم بیست و ششمین سالگرد امام خمینی، ۱۳۹۴/۰۳/۱۴.

۲. فرازی از زیارت آل‌یاسین.

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران، ۱۳۹۷/۰۲/۱۰.

دیدم که شما خواهید گرفت. شما ببینید! پیغمبر اکرم ﷺ در چه شرایطی، در سخت‌ترین شرایط، می‌فرماید که من کاخ کسری را می‌بینم که شما می‌گیرید؛ من امپراتور روم را -در یک ضربه دیگر- می‌بینم که شما [شکست می‌دهید]؛ [یعنی] امید، اعتماد به نفس. البته نگاه پیغمبر ﷺ با نگاه امثال ماها و امید دادن او و خبر دادن او با خبر دادن امثال ماها، زمین تا آسمان تفاوت دارد؛ او می‌دید، به طور واقعی مشاهده می‌کرد، اما ما تخیل می‌کنیم. امید و اعتماد، در تبلیغ باید وجود داشته باشد. برای یک ملت بدترین حادثه این است که اعتماد به نفس‌اش را از دست بدهد، امیدش به آینده را از دست بدهد.^۱

پیش از همه چیز، نخستین توصیه من امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده است. بدون این کلید اساسی همه قفل‌ها، هیچ گامی نمی‌توان برداشت. آنچه می‌گویم یک امید صادق و متکی به واقعیت‌های عینی است. اینجانب همواره از امید کاذب و فریبنده دوری جسته‌ام، اما خود و همه را از نومیدی بیجا و ترس کاذب نیز برحذر داشته‌ام و برحذر می‌دارم. در طول این چهل سال -و اکنون مانند همیشه- سیاست تبلیغی و رسانه‌ای دشمن و فعال‌ترین برنامه‌های آن، مایوس‌سازی مردم و حتی مسئولان و مدیران ما از آینده است.^۲ یک شرط اساسی برای پیشرفت عبارت است از امید. امروز یک جریانی در داخل کشور و خارج کشور وجود دارد برای دمیدن روح یأس به جای دمیدن روح امید -که در اول صحبت اشاره کردم که در خارج می‌نشینند، راجع به مسائل ایران بحث می‌کنند و استنتاجشان

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیداری شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، ۱۳۹۶/۱۰/۰۶.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۷/۱۱/۲۲.

با تحلیل‌های مغرضانه و خبرهای بعضاً دروغ - یعنی خبرهای خلاف واقع - این است که در ایران حرکت علمی پیشرفتی ندارد و امیدی هم به پیشرفت آن نیست - یأس‌آفرینی^۱. گفته‌اند منتظر باشید؛ انتظار یعنی امید، انتظار یعنی اعتقاد به اینکه یک آینده قطعی‌ای وجود دارد؛ صرف نیاز نیست؛ انتظار، سازنده است، لذا در روایات ما، معارف ما، انتظار فرج جایگاه بسیار مهمی دارد... در توقیع شریف حضرت ولی عصر علیه السلام به ابن بابویه - علی بن بابویه - از قول پیغمبر صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود: «**أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ**»^۲؛ یعنی برترین اعمال امت من این است که منتظر فرج باشنند؛ [یعنی] امید... از امیرالمؤمنین علیه السلام نقل شده: «**إِنْتِظِرُوا الْفَرَجَ وَلَا تَيَأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ**»^۳؛ انتظار فرج داشته باشید، از رَوْح و رحمت و گشایش الهی مأیوس نشوید. پس در انتظار فرج امید هست، تحرک هست، اقدام وجود دارد... خود انتظار فرج، یک نوع فرج است که این روایتی است از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام: «**لَسْتُ تَعْلَمُ أَنْ أَنْتِظَرَ الْفَرَجَ مِنَ الْفَرَجِ**»^۴

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اساتید و پژوهشگران دانشگاه‌ها، ۱۳۹۸/۰۳/۰۸.

۲. عیون الأخبار، ج ۲، ص ۳۶.

۳. بحار الأنوار، ج ۱۰، ص ۸۹.

۴. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۱۳۰.

۵. سخنرانی تلویزیونی رهبر معظم انقلاب به مناسبت نیمه شعبان، ۱۳۹۹/۰۱/۲۱.

آمادگی برای ظهور و تمدن سازی

آرمان بزرگ انقلاب اسلامی است.

مهدویت و جامعه

۱۵
مهرماه ۱۴۲۳

در نامه‌ای که از ناحیه مقدّس امام مهدی عج برای شیخ مفید رحم فرستاده شده است، حضرت نبود صفا و هم‌دلی در بین شیعیان را سبب غیبت خود می‌شمردند و بر اجتماع قلوب و هم‌دلی مؤمنان بر مدار محبت امام عصر عج به‌عنوان پیش‌نیاز ظهور تأکید می‌کنند:

«لَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَهُمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ مِنَ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمَنَ بِلِقَائِنَا^۱. اگر شیعیان ما (که خداوند توفیق طاعتشان دهد) در راه پیمانی که بسته‌اند هم‌دل می‌شدند، میمنت ملاقات ما برای آنان به تأخیر نمی‌افتاد.»

۱. الاحتجاج، ج ۲، ص ۳۱۵.

علاوه بر این جامعه شیعیان منتظر در عصر غیبت، باید در حال حرکت به سوی جامعه‌ای باشد که در دوران پس از ظهور قرار است ساخته شود.

مهدویت و انقلاب اسلامی در روایات

آنچه تمام بشریت به آن چشم دوخته و در آرزوی تحقق آن بسر می‌برند، ره‌آورد دوران ظهور و حکومت مصلح جهانی است و امتیاز مهمّ تشیع از دیگران این است که این ره‌آورد را به صورت مشخص و دقیق بیان نموده تا بشریت برای تحقق و فرارسیدن چنین دورانی بیشتر تلاش کند؛ از جمله دست‌آوردهای زمان ظهور که در روایات به آن اشاره شده است می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. عدالت اجتماعی

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: مهدی علیه السلام، عدالت را همچنان که سرما و گرما وارد خانه می‌شود، وارد خانه‌های مردمان می‌کند و دادگری او همه جا را فرا می‌گیرد.^۱

۲. دین واحد

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: ای مفضل سوگند به خدا (امام قائم) از میان ملت‌ها و آیین‌ها اختلاف را بر می‌دارد و یک دین بر همه حاکم می‌گردد.^۲

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۲.

۲. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۴.

۳. رفاه اقتصادی

پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید: در امت من مهدی قیام کند ... و در زمان او مردم به نعمت‌هایی دست می‌یابند که در هیچ زمانی دست نیافته باشند [همه] نیکوکار و بدکار، آسمان بر آنان بارد و زمین چیزی از رویدنی‌های خود را پنهان ندارد^۱.

۴. برابری

امام باقر ﷺ می‌فرماید: امام قائم [اموال را] برابر تقسیم می‌کند و میان همه مردم - بدکار و نیکوکار - به عدالت رفتار می‌کند^۲.

۵. حکومت فراگیر جهانی

پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید: سوگند به آن که مرا به حق به پیامبری برانگیخت، اگر از دنیا جز یک روز باقی نماند، آن روز را خداوند می‌گستراند تا فرزندم مهدی ﷺ قیام کند؛ پهنه زمین به نور او روشن گردد و حکومت او شرق و غرب گیتی را فرا گیرد^۳.

۶. حکومت مستضعفان

امام علی ﷺ می‌فرماید: آنان (مستضعفانی که وارثان بر زمینند)، خاندان پیامبرند که خداوند پس از سختی‌ها، مهدی ایشان را برانگیزد و به آنان عزت بخشد و دشمنانشان را خوار سازد^۴.

۱. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۸۳.

۲. غیبت نعمانی، ص ۲۴۳، ب ۱۳، ح ۲۶.

۳. روضة الواعظین و بصیرة المتعظین، ج ۲، ص ۲۶۱.

۴. غیبت طوسی، ص ۱۸۴، ح ۱۴۳.

۷. رشد علم و فرهنگ

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: در زمان حکومت مهدی علیه السلام به همه مردم، حکمت و علم بیاموزند تا آن جا که زنان در خانه‌ها با کتاب خدا و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله قضاوت می‌کنند!

۸. امنیت اجتماعی

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا»^۲ (خدا به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند وعده داد که به یقین در روی زمین ایشان را خلیفه کند و وحشت‌شان را به امنیت بدل سازد ...» می‌فرماید: این آیه درباره قائم علیه السلام و یارانش نازل شده است.^۳

۹. رشد تربیت انسانی

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: هنگامی که قائم علیه السلام قیام کند، خداوند قوای فکری مردم را تمرکز دهد ... و اخلاق آنان را تکامل بخشد.^۴

۱۰. سامان‌یابی زندگی

امام حسین علیه السلام می‌فرماید: در خاندان ما دوازده مهدی است ... آخر آنان نهمین فرزند من است که به حق قیام می‌کند و خداوند زمین مرده را به دست او زنده می‌سازد.^۵

۱. غیبت نعمانی، ص ۲۴۵، باب ۱۳، ح ۳۰.

۲. نور، آیه ۵۵.

۳. غیبت نعمانی، ص ۲۴۷، ب ۱۳، ح ۳۵.

۴. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶.

۵. بحارالانوار، ج ۳۶، ص ۲۲۶.

مهدویت و جامعه در سخنان امام خمینی

ارزش دارد که انسان در مقابل ظلم بایستد، در مقابل ظالم بایستد و مشتش را گره کند و توی دهنش بزند، و نگذارد که این قدر ظلم زیاد بشود، این ارزش دارد. ما تکلیف داریم اقا! این طور نیست که حالا که ما منتظر ظهور امام زمان هستیم پس دیگر بنشینیم تو خانه‌هایمان، تسبیح را دست بگیریم و بگوییم «عَجَلٌ عَلٰی فَرَجِهِ». عجل، با کار شما باید تعجیل بشود، شما باید زمینه را فراهم کنید برای آمدن او. و فراهم کردن اینکه مسلمین را با هم مجتمع کنید. همه با هم بشوید!

مهدویت و جامعه در سخنان امام خامنه‌ای

جامعه مهدوی یعنی آن دنیایی که امام زمان می‌آید تا آن را بسازد، همان جامعه‌ای است که همه پیامبران برای تامین آن در عالم، ظهور کردند. یعنی همه پیامبران مقدمه بودند... انبیای الهی از آغاز تاریخ بشریت یکی پس از دیگری آمدند تا جامعه را و بشریت را قدم به قدم به آن جامعه آرمانی و آن هدف نهایی نزدیک کنند... ولی عصر میراث‌بر همه پیامبران الهی است که می‌آید و گام آخر را در ایجاد آن جامعه الهی برمی‌دارد.^۱ یعنی در دوران ولی عصر شما باید نشانی از جهل و بی‌سوادی و فقر فکری و فرهنگی در عالم پیدا نکنید. آنجا مردم می‌توانند دین را به درستی بشناسند و این - همچنانی که همه می‌دانید - یکی از هدف‌های بزرگ پیامبران بود.^۲

۱. صحیفه، ج ۱۸، ص ۲۶۹.

۲. انسان ۲۵۰ ساله، ص ۳۳۸.

۳. انسان ۲۵۰ ساله، ص ۳۳۹.

یک نکته‌ای وجود دارد این است، که تبلیغات غلط در ذهن مردم این جور فرو کرده بود در طول سال‌های متمادی، که قبل از قیام حضرت مهدی علیه السلام هر اقدامی و حرکت اصلاحی بی‌فایده است. استدلال می‌کردند به اینکه دنیا باید پر بشود از ظلم و جور تا بعد حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند و تا دنیا پر از ظلم و جور نشده باشد، حضرت مهدی علیه السلام ظهور نخواهد کرد^۱. قبل از دوران مهدی موعود علیه السلام، آسایش و راحت‌طلبی و عافیت نیست. ... قبل از ظهور مهدی موعود علیه السلام، در میدان‌های مجاهدت، انسان‌های پاک امتحان می‌شوند؛ در کوره‌های آزمایش وارد می‌شوند و سربلند بیرون می‌آیند و جهان به دوران آرمانی و هدفی مهدی موعود علیه السلام روز به روز نزدیک‌تر می‌شود^۲.

این که بگویند امام زمان علیه السلام می‌آید و همه کارها را درست می‌کند! این، خراب کردن عقیده است. این، تبدیل کردن موتور محرّکی به یک چوب لای چرخ است؛ تبدیل کردن یک داروی مقوی، به یک داروی مخدّر و خواب‌آور است. امام زمان علیه السلام می‌آید انجام می‌دهد، یعنی چه؟! امروز تکلیف شما چیست؟ شما امروز باید چه بکنی؟ شما باید زمینه را آماده کنی، تا آن بزرگوار بتواند بیاید و در آن زمینه آماده، اقدام فرماید. از صفر که نمی‌شود شروع کرد!^۳ جامعه‌ای می‌تواند پذیرای مهدی موعود علیه السلام باشد که در آن آمادگی و قابلیت باشد، و آلا مثل انبیا و اولیای طول تاریخ می‌شود. چه علتی داشت که بسیاری از انبیای بزرگ اولی‌العزم آمدند و نتوانستند دنیا را از بدی‌ها پاک و پیراسته کنند؟ چرا؟ چون زمینه‌ها آماده نبود.

۱. انسان ۲۵۰ ساله، ص ۳۴۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مردم قم، ۱۳۷۰/۱۱/۳۰.

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۶/۰۹/۲۵.

چرا امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام در زمان خودش؛ در همان مدّت کوتاه حکومت با آن قدرت الهی، با آن علم متصل به معدن الهی، با آن نیروی اراده، با آن زیبایی‌ها و درخشندگی‌هایی که در شخصیت آن بزرگوار وجود داشت و با آن توصیه‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درباره او - نتوانست ریشه بدی را بخشاند؟... چون زمینه، زمینه نامساعد بود... عدم آمادگی، این‌طور فاجعه به بار می‌آورد! آن وقت اگر امام زمان علیه السلام در یک دنیای بدون آمادگی تشریف بیاورند، همان خواهد شد! باید آمادگی باشد!

درس مهمّ دیگری که وجود دارد، این است که حکومت آینده حضرت مهدی موعود علیه السلام یک حکومت مردمی به تمام معناست. مردمی یعنی چه؟ یعنی متکی به ایمان‌ها و اراده‌ها و بازوان مردم است. امام زمان علیه السلام تنها دنیا را پُر از عدل و داد نمی‌کند؛ امام زمان علیه السلام از آحاد مؤمن مردم و با تکیه به آن‌هاست که بنای عدل الهی را در سرتاسر عالم استقرار می‌بخشد و یک حکومت صددرصد مردمی تشکیل می‌دهد؛ اما این حکومت مردمی با حکومت‌های مدّعی مردمی بودن و دمکراسی در دنیای امروز از زمین تا آسمان تفاوت دارد.^۱

در آن جهانی که پس از آمدن آن بزرگوار شکل خواهد گرفت، برجسته‌ترین خط، خط عدالت است. شما وقتی در همه روایات و آثاری که راجع به آن بزرگوار و راجع به آن دوران آمده نگاه می‌کنید، می‌بینید اغلب تکیه بر روی این نیست که مردم در آن دوران دین‌دار می‌شوند - با اینکه دین‌دار هم می‌شوند - بلکه تکیه بر روی این است که مردم در آن وقت برخوردار از عدالت می‌شوند و قسط و عدل اقامه می‌شود.^۲

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۷۶/۰۹/۲۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان، ۱۳۸۱/۰۷/۳۰.

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور و هیأت دولت، ۱۳۸۶/۰۶/۰۴.

البته مثل همه‌ی حقایقی که در برهه‌های مختلفی از زمان ملعبه دست سودجویان می‌شود، این حقیقت هم گاهی ملعبه دست سودجویان می‌شود. این کسانی که ادعاهای خلاف واقع می‌کنند - ادعای رؤیت، ادعای تشریف، حتی به صورت کاملاً خرافی، ادعای اقتدای به آن حضرت در نماز - که حقیقتاً ادعاهای شرم‌آوری است، این‌ها همان پیرایه‌های باطلی است که این حقیقت روشن را در چشم و دل انسان‌های پاک‌نهاد ممکن است مشوب کند.^۱ این انتظار، تکلیف بر دوش انسان می‌گذارد. وقتی انسان یقین دارد که یک چنین آینده‌ای هست؛ همچنانی که در آیات قرآن هست: «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عباد الصالحون. ان فی هذا لبلاغاً لقوم عابدين»^۲ - مردمانی که اهل عبودیت خدا هستند، می‌فهمند - باید خود را آماده کنند، باید منتظر و مترصد باشند. انتظار لازم‌اش آماده‌سازی خود هست.^۳

یکی از خصوصیات که در حقیقت انتظار گنجانده شده است، این است که انسان به وضع موجود، به اندازه پیشرفتی که امروز دارد، قانع نباشد؛ بخواد روز به روز این پیشرفت را، این تحقق حقایق و خصال معنوی و الهی را در خود، در جامعه بیشتر کند.^۴

از کار عالمانه و همراه با دقت در مسئله انتظار و مسئله دوران ظهور نباید غفلت کرد. و از کار عامیانه و جاهلانه بشدت باید پرهیز کرد. از جمله چیزهایی که می‌تواند یک خطر بزرگ

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان، ۱۳۸۷/۰۵/۲۷.

۲. انبیاء، آیه ۱۰۵.

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اساتید و متخصصین مهدویت، ۱۳۹۰/۰۴/۱۸.

۴. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اساتید و متخصصین مهدویت، ۱۳۹۰/۰۴/۱۸.

باشد، کارهای عامیانه و جاهلانه و دور از معرفت و غیرمتکی به سند و مدرک در مسئله مربوط به امام زمان علیه السلام است، که همین زمینه را برای مدعیان دروغین فراهم می‌کند^۱. این به معنای این نیست که در آن وقت طبیعت بشر تغییر پیدا می‌کند؛ نه، طبیعت بشر، طبیعت ستیزه درونی و درگیری درونی میان خیر و شر است. عقل انسان هست، طبع انسان هم هست؛ غرایز انسان احکامی دارند، کشش‌هایی دارند، تمایلات طبیعی انسان کار خودشان را می‌کنند، عقل هم کار خود را می‌کند؛ این تنازع در آن دوران هم وجود خواهد داشت. این جور نیست که در آن دوران، بشریت یک پارچه تبدیل بشود به فرشته؛ نه، آنجا هم طبعاً این درگیری هست، طبعاً خوب و بد هم در آن وقت وجود دارد؛ منتها راه و جاده، جاده‌ای است که مساعدِ خوب شدن و خوب حرکت کردن و درست راه را پیمودن و به سمت مقصود واقعی راه رفتن است؛ این خصوصیت آن راه است که همان معنای حقیقی و واقعی «عدل» است. و این قطعی است^۲.

ما که انتظار فرج داریم، انتظار ظهور حضرت بقیة الله علیه السلام را داریم، باید در این راه تلاش کنیم؛ باید تلاش کنیم در راه ایجاد جامعه مهدوی؛ هم خودسازی کنیم، هم به قدر توانمان، به قدر امکانمان، دگرسازی کنیم و بتوانیم محیط پیرامونی خود را به هر اندازه‌ای که در وسع و قدرت ما است، به جامعه مهدوی نزدیک کنیم که جامعه مهدوی، جامعه قسط است، جامعه معنویت است، جامعه معرفت است، جامعه برادری و اخوت است، جامعه علم است، جامعه عزت است^۳.

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اساتید و متخصصین مهدویت، ۱۳۹۰/۰۴/۱۸.

۲. بیانات رهبری در تاریخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۳.

۳. سخنرانی تلویزیونی رهبر معظم انقلاب به مناسبت میلاد امام زمان، ۱۳۹۹/۰۱/۲۱.

مهدویت و انقلاب اسلامی

موضوع انقلاب اسلامی ایران و موضوع مهدویت و آخرالزمان دو موضوعی هستند که در هم تنیده و در ارتباط با یکدیگر می‌باشند، به گونه‌ای که حتی تحلیلگران خارجی نیز این دو مقوله را در ارتباط با هم دیده و دشمنان نظام اسلامی نیز ضمن اذعان به وجود رابطه میان این دو موضوع، ممکن است از هر کدام از این دو موضوع برای حذف و ضربه زدن به موضوع دیگر بهره بگیرند.

در این زمینه گاه ممکن است سؤال‌هایی ذهن برخی را به خود مشغول سازد؛ از جمله اینکه چه ارتباطی میان انقلاب اسلامی و موضوع مهدویت وجود دارد و ثانیاً با توجه به اینکه در روایات وارد شده است که مهدی موعود^ع ظهور نخواهد کرد مگر اینکه جهان پر از ظلم و ستم شده باشد (و به تعبیری دنیای پیش از مهدی^ع دنیا تیره و تاری است) چگونه می‌توان سخن از اتصال انقلاب اسلامی ایران به انقلاب جهانی حضرت مهدی^ع نمود و ادعا نمود انقلاب اسلامی می‌تواند زمینه‌ساز ظهور انقلاب حضرت مهدی^ع منتظر باشد و

حال آنکه انقلاب اسلامی با شعارهای حق طلبانه و عدالت طلبانه‌ای که دارد بر خلاف جهان تیره و تاری است که روایات، به عنوان شرایط جهان پیش از ظهور ترسیم کرده است. انقلاب اسلامی از دو جهت با موضوع مهدویت در ارتباط است؛ اول اینکه این انقلاب ریشه در باورها و اعتقاداتی دارد که موضوع مهدویت نیز در آن باورها ریشه دارد، لذا در راستای هدف کلی مهدویت که همان اقامه عدل و ریشه‌کنی ظلم و ستم از جهان و برقراری حکومت صالحان می‌باشد، انجام شده است و در واقع نسخه کوچکی از همان انقلاب جهانی حضرت مهدی عج می‌باشد، دوم اینکه این انقلاب با اقداماتی که در راستای بسط ارزش‌ها و گسترش پیام اسلام در سراسر جهان انجام می‌دهد زمینه را برای ظهور منجی عالم بشریت فراهم می‌سازد که به بخشی از این نقش در ادامه اشاره خواهد شد. علاوه بر این دو معنا یکی دیگر از معانی اتصال انقلاب اسلامی به قیام حضرت مهدی عج می‌تواند این باشد که در پرتو انقلاب اسلامی و فراهم شدن زمینه‌های مساعد، شهر قم به مرکز نشر معارف اسلامی تبدیل خواهد شد که در نتیجه آن، همگان از معارف دینی با خبر خواهند شد و در نتیجه حجت بر تمام ساکنان روی زمین تمام خواهد شد و پس از آن، حضرت حجت عج قیام خواهند نمود و با توجه به اینکه پیش از ظهور با اکثر مردم اتمام حجت شده است اکثریت مردم معارف حق را شنیده و ایمان خواهند آورد و فقط معاندین هستند که حضرت با آن‌ها درگیر خواهد شد. چنان که در حال حاضر به برکت زمینه‌های فراهم آمده و با بهره‌گیری از تجهیزات و امکانات پیشرفته، علوم و معارف اسلامی در حال نشر به اقصی نقاط جهان بوده و در حال حاضر علاوه بر برنامه‌های تبلیغی به شیوه سمعی بصری، مبلغین فرهنگ اسلامی در سراسر جهان مشغول فعالیت‌های تبلیغی هستند که

ثمرات آن‌ها را در گسترش روزافزون اسلام با قرائت شیعی آن و یا علاقه‌مندی به اسلام مشاهده می‌کنیم و به خاطر همین گسترش اسلام است که دشمنان حساسیت ویژه‌ای در زمینه اسلام پیدا کرده و به تخریب چهره آن می‌پردازند. در روایات نیز در زمینه آنچه گفته شد مطالبی وجود دارد که مؤید این تفسیر از اتصال انقلاب اسلامی به انقلاب جهانی حضرت مهدی عج می‌باشد.

اصلاً نمی‌توان تصور کرد، انقلابی که به پشتوانه تلاش‌های مستمرّ ائمه عج و علما شیعه برای اولین بار با این قدرت و وسعت در منطقه به ثمر رسیده باشد و سقوطش مساوی با تعویق چندصدساله قیام باشد، ولی بی‌صاحب رها شده باشد و امدادها و عنایات الهی پشتوانه آن نباشد؛ لذا مروری اجمالی بر تاریخ انقلاب اسلامی و مطالعه خطراتی که معجزه‌وار از کنار این انقلاب گذشته کافی است برای اینکه این پشتوانه و امدادهای الهی را درک کنیم.

اگر بخواهیم به طور خلاصه، مأموریت انقلاب اسلامی ایران و قوم سلمان فارسی را بیان کنیم؛ باید بگوییم مأموریت این انقلاب، زمینه‌سازی برای ظهور امام زمان عج و حکومت جهانی مهدوی است که در این عصر پرتلاطم آخرالزمان، مأموریت فوق‌العاده سنگینی می‌باشد؛ لذا اینجاست که می‌توان فهمید چرا علامه حسن‌زاده آملی عج به این صراحت فرمود: «گوشستان به دهان رهبر باشد چون ایشان گوششان به دهان حضرت حجت عج است».

انقلاب اسلامی در سخنان اهل بیت عج

در میان متون روایی به روایاتی برخورد می‌کنیم که در آن‌ها بر تشکیل حکومت اسلامی قبل از ظهور حضرت مهدی موعود عج اشاراتی شده است:

در روایتی رسول خدا ﷺ فرموده‌اند: «مردمی از مشرق زمین قیام می‌کنند و زمینه را برای قیام حضرت مهدی ﷺ فراهم می‌سازند»^۱.

در روایتی از امام صادق (ع) اینگونه نقل شده است که حضرت فرمود: «به زودی شهر کوفه از مؤمنان تهی می‌گردد و علم و دانش از آنجا رخت بر می‌بندد... و از شهری که آن را قم می‌نامند ظهور می‌کند و آنجا پایگاه علم و فضیلت و معدن دانش و کمال می‌گردد به گونه‌ای که روی زمین هیچ مستضعف (فکری) نمی‌ماند که از دین آگاهی نداشته باشد، حتی زنان پرده‌نشین، و این زمان نزدیک به زمان ظهور قائم ﷺ ما خواهد بود. خداوند قم و مردمش را جانشین حضرت حجت ﷺ قرار می‌دهد و اگر چنین نبود زمین اهلش را فرو می‌برد و حجتی بر زمین نمی‌ماند. بنابراین علم و دانش از شهر قم به مشرق و مغرب جهان سرازیر می‌شود و حجت بر جهانیان تمام می‌گردد، به گونه‌ای که هیچ شخصی نمی‌ماند که دین و دانش به او نرسیده باشد و آنگاه حضرت قائم ﷺ ظهور می‌کند و عذاب الهی بر کافران به دست آن حضرت فرود می‌آید، زیرا خداوند از بندگان انتقام نمی‌گیرد مگر هنگامی که حجت بر آنان تمام شده باشد»^۲.

مهدویت و انقلاب اسلامی در سخنان امام خمینی (ع)

انقلاب اسلامی ایران اساساً بر مبنای نظریه ولایت فقیه، به عنوان نظریه حکومتی اسلام در عصر غیبت حضرت ولی عصر ﷺ شکل گرفته است. امام این نظریه را سال ۱۳۳۲ در کتاب کشف‌الاسرار مطرح و در سال ۱۳۴۸ به تفصیل در درس فقه ذیل مبحث بیع در

۱. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۸۷.
 ۲. بحار الانوار، ج ۶۰، ص ۲۱۷.

نجف اشرف تبیین کردند. بر مبنای این نظریه که از مبانی اصیل اسلامی و از متن آیات و روایات برخاسته است، فقها به عنوان نمایان امامان معصوم علیهم السلام در عصر غیبت، وظیفه اداره و هدایت امور سیاسی و اجتماعی جامعه اسلامی را بر عهده دارند و از این طریق، زمینه‌ساز قیام حضرت مهدی علیه السلام و آماده‌سازی جامعه برای حرکت به سوی تحقق جامعه عدل مهدوی خواهند بود.

امام خمینی علیه السلام پس از اعلام حکومت نظامی توسط شاه، فرمان داد همه به خیابان‌ها بریزند و حکومت نظامی را بشکنند. آقای طالقانی با امام تماس می‌گیرد و اصرار می‌کند که این کار خطرناک است و نباید بشود. امام در نهایت پاسخی می‌دهد که آقای طالقانی حیرت می‌کند «آقای طالقانی! اصرار نکن! احتمال بده که این دستور از طرف امام زمان علیه السلام است». امام خمینی علیه السلام هدف از انقلاب خود را اینگونه بیان فرمودند: مرحله اول اسقاط حکومت شاه، دوم برقراری حکومت اسلامی و سوم کمک به قیام جهانی و اتصال به انقلاب مهدوی. در جایی حضرت امام علیه السلام انقلاب اسلامی را متعلق به امام زمان علیه السلام دانسته و آن را امانتی الهی معرفی کرده و خود را امانت‌دار آن می‌داند و از دیدگاه ایشان این انقلاب برای تحقق هدفی والاتر یعنی تشکیل حکومت جهانی حضرت ولی عصر علیه السلام شکل گرفته است:

من امیدوارم که این کشور با همین قدرت که تا این جا آمده است و با همین تعهد و با همین بیداری که از اول قیام کرده است و تا این جا رسانده است، باقی باشد این نهضت

و این انقلاب و قیام تا صاحب اصلی ان شاءالله بیاید و ما و شما و ملت ما امانت را به او تسلیم کنیم.^۱

و این کشوری که کشور ائمه هدی علیهم السلام و کشور صاحب الزمان علیه السلام است، کشوری تا ظهور موعود ایشان به استقلال خودش ادامه بدهد، قدرت خودش را در خدمت آن بزرگوار قرار بدهد.^۲

ما همه انتظار فرج داریم و باید در این انتظار خدمت بکنیم. انتظار فرج، انتظار قدرت اسلام است و ما باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا کند و مقدمات ظهور ان شاءالله تهیه بشود.^۳

امام خمینی علیه السلام قیام و انقلاب خویش را زمینه‌ساز ظهور معرفی کرده و می‌فرماید: ما امروز دورنمای صدور انقلاب اسلامی را در جهان مستضعفان و مظلومان، بیش از پیش می‌بینیم و جنبشی که از طرف مستضعفان و مظلومان جهان علیه مستکبران و زورمندان شروع شده و در حال گسترش است، امیدبخش آتیه روشن است و وعده خداوند تعالی را نزدیک و نزدیک‌تر می‌نماید. گویی جهان مهیا می‌شود برای طلوع آفتاب ولایت از افق مکه معظمه و کعبه آمال محرومان و حکومت مستضعفان...^۴

۱. صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۳۸۵.

۲. صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۳۰۹.

۳. صحیفه امام، ج ۸، ص ۳۷۴.

۴. صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۸۰.

گویی وعده خداوند قادر نزدیک است و امید است این بارقه برق آسا که در سراسر جهان پرتو افکنده و نوید فتح مبین دهد، به حکومت مطلقه منجی آخرالزمان و پناه مستضعفان متصل شود.^۱

انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچمداری حضرت حجت است که خداوند بر همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد. مسائل اقتصادی و مادی اگر لحظه‌ای مسئولین را از وظیفه‌ای که بر عهده دارند منصرف کند، خطری بزرگ و خیانتی سهمگین را به دنبال دارد.^۲

انقلاب اسلامی ایران با تأیید خداوند متان در سطح جهان در حال گسترش است و ان شاءالله با گسترش آن، قدرت‌های شیطانی به انزوا کشیده خواهند شد و حکومت مستضعفان بر پا و زمینه برای حکومت جهانی مهدی آخرالزمان مهیا خواهد شد.^۳

امام خمینی این انقلاب را کاملاً مرتبط با اسلام و اهل بیت می‌داند و اصرار دارد بر این که باید شاکله این انقلاب بر اساس آموزه‌های اسلام و پیامبر و ائمه اطهار باشد: آن‌ها استقلال می‌خواهند، آزادی می‌خواهند، جمهوری اسلامی می‌خواهند؛ جمهوری‌ای که باید اساسش بر احکام اسلامی باشد. جمهوری اسلامی باشد که رسول خدا و امام زمان بپذیرد. اگر یک خدشه در احکام اسلام واقع بشود، نه پیغمبر می‌پذیرد و نه امامان ما.^۴

۱. صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۴۷۶.

۲. صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۳۲۷.

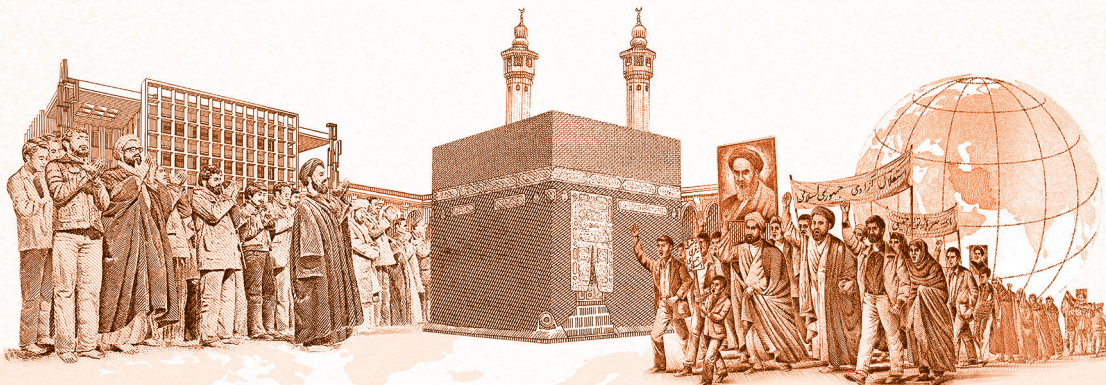
۳. صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۳۴۸.

۴. صحیفه امام، ج ۱۶، ص ۲۷۹.

{ زنجیره تمدن سازی اسلامی }

تشکیل دولت اسلامی یکی از مراحل رسیدن به تمدن اسلامی است. از این رو و به مناسبت تشکیل یادهمین دولت جمهوری اسلامی ایران پایگاه اطلاع رسانی khamenei.ir مراحل تشکیل زنجیره تمدن نوین اسلامی را در اینفوگرافیک « زنجیره تمدن سازی اسلامی » برگرفته از بیانات حضرت آیت الله خامنه ای منتشر میکند.

یک زنجیره منطقی وجود دارد؛ ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین الملل اسلامی است. این یک زنجیره منتهی مستمری است که به هم مرتبط است. ۸۳/۰۸/۰۶ و ۹۰/۰۷/۲۴

تمدن

جامعه

دولت

نظام

انقلاب

مهدویت و انقلاب اسلامی در سخنان امام خامنه‌ای عج

امام خامنه‌ای در ۳۰ سال گذشته به طور منظم و هدفمند به ترسیم مراحل پنج‌گانه «انقلاب اسلامی، حکومت اسلامی، دولت اسلامی، جامعه اسلامی و تمدن اسلامی» پرداخته است. ایشان در ۱۴ بهمن ۱۳۷۰ اشاره‌ای گذرا به حرکت به سمت «دولت اسلامی و جامعه اسلامی و دنیای اسلامی» داشت ولی ۱۲ آذر ۱۳۷۹، در دیدار با مسئولان نظام، نخستین‌بار به طور مفصل به تشریح این پنج مرحله پرداخت. در نگاه ایشان وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ «مرحله اول» و تشکیل جمهوری اسلامی «مرحله دوم» است و ما فعلاً در مرحله سوم یعنی تشکیل دولت اسلامی هستیم و هنوز به کشور اسلامی نرسیده‌ایم و در حال حاضر هم «نمی‌توانیم ادعا کنیم که ما یک دولت اسلامی هستیم». ایشان در بیانیه «گام دوم» که ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ به مناسبت چهل‌ساله شدن جمهوری اسلامی منتشر شد، از «ایجاد تمدن نوین اسلامی» به عنوان یک آرمان و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی نام بردند. ایشان در سخنرانی‌ها و بیانیه‌های متعدد، ایجاد تمدن اسلامی را مأموریت اصلی منتظران امام غایب عج و زمینه‌ساز ظهور می‌دانند. از این منظر، عملاً این طرح پنج مرحله‌ای ایشان، ایده اصلی و محوری برای تبدیل جمهوری اسلامی به سکوی ظهور امام زمان عج است.

اولین قدم برای حاکمیت اسلام و برای نزدیک شدن ملت‌های مسلمان به عهد ظهور مهدی موعود عج به‌وسیله ملت ایران برداشته شده است و آن ایجاد حاکمیت قرآن است؛ این، آن چیزی است که دنیای مادی نمی‌خواست آن را باور بکند. بعد از قرن‌ها تلاشی که کرده بودند تا دین - و بخصوص دین مقدس اسلام - را از صحنه خارج کنند، نمی‌خواستند

ببینند که حالا این دین با یک حاکمیت و بر سریر قدرت یک حکومت، در صحنه عالم ظاهر شده است و ملت‌ها را به خود جلب و جذب می‌کند؛ لذا مبارزات استکبار و دشمنان دین و جبهه کفر و عناد و استکبار با جمهوری اسلامی شروع شد.^۱

انقلاب، پرچم عزت این ملت است و ملت، این پرچم را در دست استوار خود محکم نگه خواهد داشت و به فضل پروردگار تسلیم امام زمان علیه السلام خواهد کرد.^۲

باید بدانیم که ظهور ولّی عصر علیه السلام همان طوری که با این انقلاب ما یک قدم نزدیک شد، با همین انقلاب ما باز هم می‌تواند نزدیک‌تر بشود؛ یعنی، همین مردمی که انقلاب کردند و خود را یک قدم به امام زمانشان نزدیک کردند، می‌توانند باز هم یک قدم و یک قدم دیگر و یک قدم دیگر، همین مردم خودشان را به امام زمان علیه السلام نزدیک‌تر کنند.^۳

دهه‌های آینده دهه‌های شما است و شما باید کار آزموده و پُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید و آن را هرچه بیشتر به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی علیه السلام است، نزدیک کنید.^۴

بیانیه گام دوم یک ترسیم کلی از گذشته و حال و آینده انقلاب بوده... خوب، ما به یک حرکت عمومی به سمت آن چشم‌انداز نیاز داریم؛ باید یک حرکت عمومی در کشور راه بیفتد؛ البته این حرکت وجود دارد منتها بایستی انضباط پیدا کند، سرعت پیدا کند و

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مردم قم، ۱۳۷۰/۱۱/۳۰.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با مردم آذربایجان شرقی، ۱۳۸۱/۱۱/۲۸.

۳. بیانات رهبری در تاریخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۶.

۴. بیانات رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب، ۱۳۹۷/۱۱/۲۲.

پیشرفتش به سمت آن چشم‌انداز محسوس باشد. یک حرکتِ عمومی معقول و منضبط... و صحیح و منظم و عقلایی اگر بخواهد انجام بگیرد، به چند چیز نیاز دارد:

اولاً نیاز دارد به اینکه از صحنه یک شناختی وجود داشته باشد؛ یعنی این کسانی که این حرکت را انجام می‌دهند یا محور این حرکتند یا لاقط تحریک‌کننده این حرکتند، بایستی صحنه را درست بشناسند، عناصر درگیر در این صحنه را بشناسند.

یک عنصر دیگری که لازم است برای این حرکت، این است که این حرکت باید یک جهت‌گیری مشخصی داشته باشد؛ یک جهت‌گیری منطقی و قابل قبول که در حرکت عمومی ملت ایران که ما داریم پیشنهاد می‌کنیم و مطرح می‌کنیم، این جهت‌گیری، جهت‌گیری به سمت جامعه اسلامی یا تمدن اسلامی است؛ یعنی می‌خواهیم برویم به سمت تشکیل یک جامعه اسلامی و حرکت عمومی، ما را باید به اینجا و در نهایت به یک تمدن پیشرفته اسلامی برساند. این هم عنصر دوم.

عنصر سوم که نیاز دارد، این است که یک عامل امیدبخشی باید وجود داشته باشد، یک نقطه روشنی باید وجود داشته باشد... این خوشبختانه در کشور ما، برای جامعه ما، برای مردم ما، کاملاً در دسترس است؛ نقطه روشن عبارت است از ظرفیت‌های ملی‌ای که ما این‌ها را شناخته‌ایم؛ یعنی امروز حتی شما جوان‌ها ظرفیت‌های ملت خودتان را شناخته‌اید... یکی از نقاط امید، فرسودگی جبهه مقابل ما است... این هم یکی از نقاط امیدبخش است؛ و بعد هم وعده تخلف‌ناپذیر خدا که «**ان تَصْرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ**»^۱

عصر چهارم این است که بالاخره در هر برهه‌ای راهکارهای عملی لازم است... این تمرکز، این ایجاد برنامه کار، پیدا کردن راهکار، ارائه راهکار، برنامه‌ریزی، به عهده چه کسی است؟ این به عهده جریان‌های حلقه‌های میانی است. این، نه به عهده رهبری است، نه به عهده دولت است، نه به عهده دستگاه‌های دیگر است؛ به عهده مجموعه‌هایی از خود ملت است که خوشبختانه امروز ما این را کم هم نداریم. ما نخبه‌های فکری در زمینه‌های گوناگون مورد نیاز در میان جوانان، در میان مسئولین خودمان داریم. این‌ها می‌توانند بنشینند برنامه‌ریزی کنند و هدایت کنند. تشکل‌های دانشجویی از این قبیلند، مجموعه‌های باتجربه و فعال در زمینه‌های فرهنگی و فکری و مانند این‌ها از این قبیلند و هر که هم در این زمینه‌ها فعال‌تر باشد، مؤثرتر است؛ یعنی زمام کار دست کسانی است که فعالیت کنند؛ تنبلی و بی‌حالی و کسالت و مانند این‌ها به درد نمی‌خورد.

ورود در عرصه مدیریت برای نسل جوان از این راه‌ها اتفاق می‌افتد و طبعاً اگر نسل جوان وارد عرصه مدیریت شد، و مدیران ارشد نظام از جمله جوان‌های متعهد [شدند] - که من گفتم جوان‌های متعهد حزب‌اللهی، یعنی واقعاً باید حزب‌اللهی باشند؛ به معنای درست کلمه حزب‌اللهی - آن وقت آن حرکت عمومی کشور طبعاً استمرار پیدا می‌کند، سرعت پیدا می‌کند و انجام می‌گیرد.^۱

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار دانشجویان، ۱۳۹۸/۰۳/۰۱.

عزیزان!
دهه‌های آینده دهه‌های شما است
و شما باید که باید کار آزموده و پُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید
و آن را هر چه بیشتر به آرمان بزرگش که
ایجاد تمدن نوین اسلامی
و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحناfade) است،
نزدیک کنید.

بخشی از بیانیه گام دوم انقلاب
خطاب به جوانان

که به دنبال ارتباط بیشتر
محبان سیدالشهدا (علیه السلام) است...
قرار نیست مشعر تولید کند.
قرار است مشعر آینه تولیدات
و فعالیت‌های شما باشد.
اینجا، جای آرم هیأت شماست
که باید در شماره‌های بعد پرش کنید...

۰۲۵ ۳۳۹۲ ۸۹ ۵۱
۳ ۰۰۰ ۱۵۴۲
www.۱۵۴۲.org
info@۱۵۴۲.org

جامعه ایمانی مشعر،
محفل است برای گردآمدن
هیأت‌های کشور.
مشعر چیزی جز اجتماع هیأت‌ها نیست،
جامعه‌ای فراتر از مرزهای نژادی و
تقسیمات جغرافیایی و سیاسی.
اجتماعی ایمانی و توحیدی است